

ILGTSPĒJĪGA TEHNOLOGIJU IZVĒLE VALSTS PĀRVALDES IKT PROJEKTU ATTĪSTĪBĀ

Andris Melnūdris, LIKTA ģenerāldirektors

24.11.2022

LIKTA

LATVIJAS INFORMĀCIJAS
UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS
ASOCIĀCIJA

ATVĒRTAIS KODS VAI LICENCĒJAMĀ PROGRAMMATŪRA: GALVENIE PRINCIPI UN IZVĒLES KRITĒRIJI*

- Primārais izvēles kritērijs – sistēmu efektivitāte / pilnas lietošanas izmaksas (*total cost of ownership – TCO*) un drošums (nepieciešams izvērtēt iespējas izmantot kombinētus risinājumus);
- Pienācīgi izvērtēt piedāvātā risinājuma **izstrādes un uzturēšanas izmaksas**, kas varbūt dārgākas kā atvērtā koda, tā licencējamās programmatūras izmantošanas gadījumā;
- **Izvērtēt kiberdrošības riskus**, kas ir būtiski jebkurai informācijas sistēmai un tas nav saistīts ar to, vai atsevišķa programmatūra ir atvērta vai licencējama, svarīgi, ka tai tiek nodrošināts pienācīgs atbalsts;

*Atvērtā koda programmatūra var būt produkts pats par sevi, piemēram, ZABBIX (ne tikai tas, ko izmanto, lai izstrādātu vai attīstītu informācijas sistēmas).

LIKTA

LATVIJAS INFORMĀCIJAS
UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS
ASOCIĀCIJA

ATVĒRTAIS KODS VAI LICENCĒJAMĀ PROGRAMMATŪRA: GALVENIE PRINCIPI UN IZVĒLES KRITĒRIJI – turp.

- Veikt priekšizpēti, izmantojot pieejamās iepirkumu procedūras un instrumentus, lai noskaidrotu iespējami labāko piedāvājumu tirgū, iespēju robežās izvērtēt arī to, vai izmantotā platforma darbosies nākotnē un joprojām būs bez maksas**;
- Izvērtēt dažāda veida atvērtā koda licences un to nosacījumus, lai objektīvi novērtētu risinājuma uzturēšanas izmaksas.

** Atvērta koda programmatūra nav obligāti bez maksas, piemēram, RedHAT, GitHub, NodeSource, Docker, Cloudera, Elastic, MongoDB u.c. ir iespēja brīvi papildināt un izplatīt kodu, bet produkta atbalsts, tā attīstība, tā darbības stabilizācija un apmācība ir maksas pakalpojums. Vai atvērta koda vai konkrēta ražotāja programmatūra pastāvēs nākotnē, to ir grūti prognozēt. Jebkurā gadījumā gan konkrēta ražotāja, gan atvērtai programmatūrai var nopirkt atbalstu uz vēlamu laiku. Cik būs maksa par to nākotnē, to ir grūti prognozēt. Pastāv iespēja saņemt ziņu no ražotāja puses, ka konkrētā produkta versija turpmāk netiks atbalstīta. Atvērta koda programmatūras versija, ja bija bez maksas, tad būs bez maksas, ja tikai pasūtītāju apmierinās konkrētās versijas funkcionalitāte un tai tiks nodrošināts atbalsts.

LIKTA

LATVIJAS INFORMĀCIJAS
UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS
ASOCIĀCIJA

**VEIDOJAM LABO
PRAKSI**

**LABĀKIEM
REZULTĀTIEM!**

LIKTA

LATVIJAS INFORMĀCIJAS
UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOĻĪJAS
ASOCIĀCIJA